

J E L E N K Ö R.

95. szám

Pest szerda november' 26kán

1834.

Foglalat: Magyar- és Erdélyország (országgyűlési elnök beiktatása, 's a' volt ideigleni hivatalosak leköszönő beszédei; Betegh Gábor 's Kárász István-
né f.) Franciaország (az új ministerium 's ennek ismételi kilépte; hírlapi vélemények.) Portugália (kamarai indítvá-
nyok és viták; adm. Napier izetlenkedése; egyveleg 's legújabb hírek nov. 3kaig.) Spanyolország (Madridban a'
27—28ki csatavesztés híre; lehető ministeri változás; Mina fölszólítása a' sereghöz és Navarra lakoshoz 's a' t.)
Gabonaár 's pénzelet.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban a' RR. nov. 17kén a' még hátra volt urbéri négy utolsó cikket bevégezve átküldék a' fő RRhöz. Másnap a' Duna-szabályozás ügyében előbb kerületi, majd országos ülésben egy üzenet 's fölirási javaslat készítettén, ezek is nyomban a' fő táblához küldettek. 29kén a' fő RR. a' még hátralevő, a' RR. pedig kerületi ülésben az első táblától már visszaküldött három első urbéri cikket vizsgálgaták. 20kán a' fő RR. a' duna-szabályozási kérdésre válaszul azt határozzák, hogy halasztassék el e' tárgy akorra, midőn majd egész terjedelmében elővételhetik. — 21kén Pozsonyban a' tárnokszéki ülések is elkezdődtek. A' városok részéről egybe hívott tagjai ezek: Koleda András, budai; Havas József, pesti; Ferenczy Károly, pozsonyi; Gerencsér János, szegedi; Szakács Mihály, győri; Deretky József, debreczeni; Nagy Mihály, szathmári; Stajdacher József, zág-rábi; Dines István, eperjesi; Paulovics János, nagyszombati; Kulunesics István szabadkai követek.

Ő cs. kir. Főlsége oct. 31ki legfensőbb határozata szerint a' m. kir. Helytartóságnál tiszt. concipista gróf Török Bálintot tiszt. titoknokká mel-
tőztatott kinevezni. Továbbá még sept. 4ki legfentebb határozata szerint fumei gyógyszerész 's több tud. társaság tagja Morovich Domokosnak a' regensburgi kir. fűvész társaságtól küldött levelezőtagi oklevél elfogadhatását megengedni.

Cs. 's királyné ő Főlsége mint a' magas csillagkeresztes rend véd-asszonya ez eszt. kereszt-főmagasztalás napján sept. 14kén, 28 asszonyságot méltóztatván a' mondott rend tagjait névezni, azok közt 10 magyarhoni találkozik, névszerint: gr. Zichy Julia szül. h. Loe: gr. Hoyos Kamilla sz. Erdődy gr.; gr. Batthyány Franciska sz. Gleispach gr.; gr. Zichy Paulina sz. Odeschalchi hg.; b. Bedekovich Antonia sz. Almássy; gr. Esterházy Leopoldina sz. Szapáry.; gr. Kálnoky Eliza sz. Schratzenbach gr.; b. Gudenus Aloizia sz. Batthyány gr.; gr. Wurmbrand Aloizia sz. Széchenyi gr.; és gr. Forgách Mária sz. Forgách gr.

Gr. Dietrichstein Mórész mint ifjabb magyar királyné ő Főlsége fő udvarmestere, továbbá gr. Wrbná Gyenes mint ő cs. k. Főlsége fő lovászmestere 's val. titk. tanácsnok, — 's gr. Salis Rudolf

mint ifj. magyarok királya ő Főlsége fő udvarmestere 's v. titk. tanácsnok, — Bécsben nov. 19kén tévők le e' tisztségi esküjüket ő cs. kir. Főls. kezébe.

Kolozsvár: Nov. 11kén tartatott országos ülésből közép szolnoki főispán gr. De gen feld Otto ur vezetése alatt egy küldöttség meghívá Nopcsa Elek ur ő exját, hogy mint a' KK. és RRdek által választott 's ő cs. kir. Főlsége által megerősített elnök az országos terembe jelenne meg, 's a' hitet tenné le: a' nevezett elnök ur megjelente után a' fejedelmi megerősítő levél felolvasztatván, az 1790beli esküforma szerint a' stat. praesesi hitet letette. Eddigi ideigleni elnök gr. Nemes Ádám ur ő exja pedig a' KK. és RRtől érzékeny bucsut vett többek közt így:

„Még egyszer és ujjal halálom a' t. KK. és RRnek hozzám bizonyított bizodalomát, még egyszer köszönöm hanyatló erőm iránt mutatott békes tőrésöket, még egyszer 's ujjal bocsánatot kérek mindenről, mit mostani koromban nem épen úgy tehettem meg, mint ez előtt néhány esztendővel jobbakán megtehettem volna, azon egyet el merem magamról mondani, most, a' midőn ideigleni elnökségemtől végképen búcsút veszek: hogy készséggem semmi sem mult el, imádozt Fejedelmünknek, 's édes Hazámnak mindenkor hív szolgája voltam, hogy pályámat kifutottam, hűségemet megtartottam; 's hátra van jutalmamnak azon egy koszorúja: hogy jó emlékezetben maradjak Hazám előtt, 's hogy gyermekeimet, unokáimat, egész házamat, 's nemzetségemet a' t. KK. és RRnek, 's egész Hazám oltalmába, atyafiságos szeretetébe ajánlhassam és ajánlásomat elfogadva lenni higylem. — Ezen bizodalommal kelek ki e' diszes székbe, mellybe Excellentiádat, mélt. statuum praes. ur, ezennel beültetni szerencsém vagyok!!! — Mellyre is a' KK. és RR. megbizásából ideigleni tollvivő báró Kemény Dienes így felelt: „Nagymélt. volt igen tisztelt és szeretett ideigleni elnök ur! A' t. KK. RRdek rám bizása következtül (minél örömebb, mint meggyőződéssel tökéletesen megegyezőt, semmi kötelességet nem vállaltam magamra) bátor vagyok a' t. KK. és RR. azon érzelmeit, mellyeket általam kifejezendőknek meghatároztak, előterjeszteni: Valamint örömmel fogadók a' KK. és RR. Excnak szabad választások következtül hivatala kezdetét, 's örömmel kísérek feleltében törvényes segéd kezeikkel, sziatúgy fájdalommal valnak meg Exciád szelid elnökségétől; mert meg vannak győződve, hogy a' KK. és RRnek minden dolgaik folytatásában ügykezezteiket elő-

mozdítani Exenak mindenkor buzgó ohajtása volt, 's mind az, mi a' RR. munkalódását hátráltata, mi a' Haza búsulását okozá, Exednak is fajt; búcsunkat azért e' kijelentéssel vesszük Excládtól: bizodalom helyezetté ezen ideigleni elnökségbe, bizodalom kíséri el innen Exciádat, azon bizodalom, mellyel Haza csak a' közjót mindenkor egész tehetségéből 's a' legtisztább szándékkal előmozdítani kívánó hazafit jutalmazhatja meg." — Erre volt ideigleni elnök úr a' KK, és RR. számos részétől kísértetve az országos teremtet odahagyá. Ezek után a' rendez elnök úr székét elfoglalván hivatalát következő beszéddel kezdé: „Tek. KK. és RRdek! Midőn századunk sulyait, a' veszélyekkel teljes és mindenkor gyászos következtésü polgári zivatarokat, mellyeknek a' mi értünkre is több ország és egész nemzetek lettek kisebb nagyobb mértékben áldozatai, szeretett édes hazánktól mennyei kegyelmel, kir. és atyai bölcseséggel eltávoztatva, buzgó hálaérzéssel tapasztaljuk; — midőn törvényes úton, teljes bátorság és csendességben tanácskozhatunk a' felől: hogy atyai kegyelmességgel uralkodó törvényes jó Fejedelmünk védő szárnyai alatt, polgári alkotmányunk lehető hiányait pótoljuk, annak néminemű csorbáit egészítsük, 's ősi törvényink lankadását újabb virágzásra emelhessek; örömmel és haladatossággal eltelve buzog szívem: hogy édes hazámnak 's közelebről ezen nemes országgyűlésnek, én is egyik munkás tagja lehetek. — A' millyen igaz: hogy a' törvények szent kötelei, első alapjai minden polgári tarsaság boldogságának; oly bizonyos az is, hogy mentől inkább fél valaki a' törvényeket megsérteni, — fél pedig nem szolgálai indulatból, hanem erkölcsi belső érzésből, szeretetből — annál batrabb azok általmazásában, 's annál gondosabb szorgalommal ragad meg minden fűszalat, mellyhez az önkénynek 's a' függetlenségnek igen egyformán veszedelmes szirtei között fogatkozhatik. — Fenálló törvényink szentségének a' legtisztább érzéssel őszintesen áldozva, 's mélyen érezve azon szent köteleiséget, melly szerint azok sérthetetlenségét törvényes módok által, tiszta hazafiai elszánással, és teljes igyekezettel védelmezni mindnyajan tartozunk, nyúlok most én is, a' nemes ország Rendei törvényes választása, és azt követett kir. kegyelmes megerősítés által reám bizott terhes köteleességhez. Ha szándékom tisztasága, fels. Fejedelmem iránt viseltetők igaz hűségem, édes hazámhoz vonzó tiszta 's eleven szeretetem; ha készségem 's igyekezetem magokra elégségesek lehetnének ezen hivatal terheinek elhordozására, aggodalom nélkül kezdhetném el az előttem most megnyílt díszes de nehéz pályát, 's kecsgethetném magamat a' kegyes megerősítést elnyerhetés édes reményivel, mert belső érzésem tökéletesen megnyugtató az iránt, hogy az érdeklött tulajdonságok bennem sem fogyatkoznak. De van holmi egyéb: az idők nehézsége, a' vélekedések bolyongása, 's némelly balvélemények, mellyek pályámat nehezé tehetik 's darabossá. Bizom mindazáltal a' tek. KK. és RR: mind előre vigyázó bölcseségében, melly ezen két szót: Fejedelmem és Haza, 's azok igaz törvényes értelmét, nem fogja soha egymástól elválasztani; mind pe-

dig atyafiságos jó indulatjában, melly ezen a' közjónak egyesített érzéssel és akarattal leendő előmozdítására szentelt helyen, a' szerencsétlen viszonozás magvait terjedni 's kifejlődni nem engedvén, eszközölni fogja: hogy kézen fogva siethessünk kedves hazánk boldogítása nagy és nemes céljára, 's megerősíti köztünk a' kölcsönös bizodalmat, mellynek fogyatkozása édes hazánk közjóvára elszánt fáradozásinkat sikeretlenné tehetné. — Rövid, egyszerű, de egyenes ki nyilatkozatásomat, egy őszintes kéréssel vagyok bátor betatásomat, ne méltóztassanak a' tek. KK. és RR. nehez köteleességim teljesítésében segedelmező kezeiket tőlem megvonni. — Fontos 's a' haza boldogságára nagy befolyásu tárgyak állanak előttünk, nyuljunk ezekhez, a' törvény által kijelölt renddel, és kölcsönös bizodalommal, törekedjünk egy szívvel lélekkel arra, hogy fels. jó Fejedelmünk atyai várakozásának, édes hazánk reménységének 's mind kettőjük bennünk helyezettett teljes bizodalmanak, megfelelhessünk. Részemről minden ohajtásim fő célja, minden törekedésem állandó szempontja lézen: hogy hivatalom kötelesegeinek a' törvények értelme szerint való teljesítése, 's a' haza javának előmozdítására szentelt allhatatos tiszta igyekezet által, a' legjobb Király kegyelmét, 's a' tek. KK. és RRdeknek mindenek fölött becses bizodalmat, mellyet a' tökéletes viszonzás fogadása mellett, tisztelettel kérek, megérdemelhessenem." — Ezután az ideigleni tollvivők, b. Kemény Diene, Horváth István és Dinges János hivatalaiktól elbucsuztanak. — Iször is b. Kemény Diene sigy: „Valamint kifejezni kívántam vala ezen ideigleni tollvitelre lett választásomkor a' t. KK. és RR. bizodalma iránti hálaérzetemet, szintűgy nem engedi ezen bizodalom nagyra becsülése szótlán lépni ki bár rövid ideig tartott, de a' megbecsültes jutalmára nézve engem teljesen kielégítő tisztelem. — Hivatalból szerfelett különböző érzésekkel lehet kilépni. Van olyan, ki a' hivatal hatalmas dicsvágya eszközeinek nézi csak, 's hogy magát benne megörökösithesse, felsőség előtt szolgálatra kész mély aláztatosságu, közönség előtt semmit sem jelentő, sima édes szókkal élő, azonban magát ritkan kimondó, úgy nevezett vágás-közlő, kinos, csufos, tarka, férjűhoz nem illő szerepet folytat; már az ilyennek nem kevésé lehet kellemetlen a' hivaltól megvalás; — lehet olyan is, ki a' hivaltól monopoliumnak vagy arendás jószágnak nézi; mellyben, miglen pontosan vagy bőven fizeti oda, honnan nyerte, az egyezés vagy kényszerinti arendát, addig, és azon áron, szabadnak sőt igazságosnak véli, a' hatalom gyakorlás, vagyonszerzés 's kény mezején magának azért, a' mit ő ad és ki áll, mentől illőbb kárpótlást szerezni: ilyennek is nem kis keserűség lehet a' hivatalból kilépés; — lehet olyan is, ki csak unaloműzés, búfelejtés, vagy módi kedviért nézett betüre életében, azonban egy darabig folytatott életmódja változtatásaul, vagy némellykor magának vagy némelly pártfogójának pillanati változó kedv-szülte furesa ötlete következtésül olly hivatalba lépik, mellynek azelőtt nevét is alig ismérte, 's annak hatalom-gya-

korolha
re belé
re nem
sul baki
léged-e
személy
bis, imp
legfőbb
dühösen
moru h
ki tudja
nütt le
köteles
jutalom
melní n
az előt
vixit"
tünteti-
nálhata
kivánat
mas te
mi fűg
(melly
lan és
keit eg
zetére
viselet
szemm
is, kil
tekeny
tehert
bocát
ga ké
dítasa
mányi
nem k
ország
vatalb
hivata
letei
tűrés
ebben
ember
het,
melly
ják:
hetet
seltet
li hi
teni,
be c
mivel
igazá
hatal
érdek
megk
laszt
já a'
csupa
megh
letbe
vivős
neki
's. h

korolhatási 's jövedelem-szerezhetési módjaiba rendre belé tanúlva, olly lelki erőt fejt ki, hogy végre nem veszi számba, ha keze alatt mindenek közül bakki folynak is; ha senki sincs is vele megeleged-e; sőt ha talán az egész ország az ő becses személyeért felzavartatnék is; „si fractus illabatur orbis, impavidum ferient ruinae“ csak birhassa azon legfőbb jót „a' tisztességet“ — illyennek, ki illy dühösen kíván tiszt lenni, hiszem: nagyon szomorú hivatalból kilépni. Van azonban olyan is, ki tudja, hogy hivatalon kívül még sok 's mindennütt lehet az ember jó, hogy valamint annak, ki kötelességének emberül megfelelel, módot nyujt a' jutalomnak legnagyobbikát „a' haza haláját“ érdemelni meg; szintűgy azt, ki reá alkalmatlan, 's ki az előtt talán elmondhatta „bene qui latuit, bene vixit“ a' közönség előtt épen nem kedvező színben tünteti-fel, ki tudja, hogy vannak a' hivatalnak használhatási sok szép módja között, sok épen nem kívánatos, 's a' derek előtt különösebben is unalmas terhei; hogy egy hivatalbeli sem képes, bármi független lelkű legyen is, a' hivatal-körnek (mellynek pókhalójába belé van maga által is talán észre nem véve bonyolítva) különböző érdekeit egészen eltaszítani magától; hogy az ő helyzetére, bármily kristály tisztaságu legyen is maga viselete, a' közönség mindig gyanus és hibakereső szemmel tekint; van ki azt, hogy találkozik más is, kiben a' közönség bizhatik, nem irigy sem féltékeny indulattal, hanem úgy nézi, mint a' köztehertől könnyebbedhetés czimjét, 's kedvtelve bocsátkozik hazi nyugalma 's terjedtebb szabadsága kényelmének édelésibe, találva a' közjó előmozdítására is még bőven elég módot hazánk alkotmányi mezején; illyennek, ki se nem kerüli, se nem keresi a' hivatalt — millyennel, boldog melly ország sokkal dicsekedhetik! — igen mindegy hivatalba lépni, vagy abból kilépni; de, — hogy a' hivatalból kilépés érzéseinek végtelen számú részletei előszámlalgatása által a' t. KK. és RR. béketürésével vissza ne éljek — van olyan eset is, 's ebben vagyok én is, midőn a' kilépés, minden emberséges előtt csak várva-várt 's kívánatos lehet, midőn t. i. olly hivatalból történik a' kilépés, mellyről magok azok, kik előállítottak, azt ohajtják: hogy bár az illy alakban soha ne születetett volna! — T. KK. és RRék! Több ízben viseltem 's részint viselek én ma is becsületbeli hivatalokat. Eléggé tudtam 's tudom én azt érteni, mekkora megbecsültetés valakinek a' haza becsületbeli szolgálójának lenni, egy felől: mivel a' köz bizodalom soha sem mutatkozik olly igazán, mint olly választásban, hol allandó méltóság, hatalom és fizetés, részrehajlás és személyesség érdekeit fel nem költik; másfelől: mivel azon megkülönböztetés, mellyel a' közönség kijeleli választotját akkor midőn elég közbuzgóságának tartja a' csupa becsületből szolgálatra, minden csupa hivatal általi megkülönböztetést meghalad: megbecsültetésnek néztem mondom minden becsületbeli hivatalomat 's közöttük különösen ezen tollvivőséget, 's arra, hogy becsülettel feleljek-meg neki, mindig egész ügyekezeteimet fordítottam; 's ha azért a' t. KK. és RRék helybenhagyását

némiképen megnyerhettem volna, jutalmam akkora lenne, mekkora, történik, hogy némelly hivatalviselőnek leghosszabb 's fényes polczon volt tisztviselése után is soha részire nem jut; 's őszinte hálámért ezért csak azon ünnepélyes nyilatkozat fejezheti ki, hogy „ezt mindig megérdemelni allandó törekedésem, 's hogy soha semmi másoktól függő jutalomra ezen kívül számot nem tartok.“ — 2szor Horváth István így: „Azon bizodalomért, mellyet a' t. KK. és RR. csekély személyem iránt nyilatkoztatni méltóztattak, háláérzésem teljes kifejezésére szavakat nem találok; a' mit tehetek nem egyéb, mint azon egyszerű ugyan, de őszinte vallomás, mi szerint az én tartozásom sokkal nagyobb, hogy sem annak csak kamatját is, bármi tiszta szándékkal, bármi nagy aldozatokkal, 's bármi hosszabb idő alatt lefizethetném. Melly kinyilatkoztatásom következésiben ohajtom: hogy mindazon elvek, mellyeket a' t. KK. és RR. az annyira egyes nemzeti gyűlésekben kifejtettek, az erkölcsi erőnek olly nyilvános jeleit adott országos ülésekben pedig életre hoztak, a' ránk csak nem örökség gyanánt maradt országos sérelmek' elosztásával az egésznek boldogítását eszközöljék! Ohajtom: hogy legkegyelmeseb Fejedelmünk alatt kis hazánkbanegyszer is meg nem zavart békességnek olajaga hervadhatlanul zöldeljen, a' három nemzet felett mindenkor az egyesség geniusza lebegjen, e' teremben pedig a' közügy melletti buzgókodást minden mellékes haszonkeresésen felül emelkedett köztanácskozások szelleme élessze! Ohajtom: hogy a' józan országlásnak egyedüli életelve, az annyiszor felre vezetett 's annalfogva keblünkben már olly régóta nem ok nélkül számkivetett bizodalom, mellyet valamint egy felől semminemű garancia, szintűgy másfelől semmi erő, semmi hatalom a' társasági életben fölösleggé nem tehetnek, a' kormány és miközünk kölcsönösen éljen!“ — Dingcs Janos is hasonértelmű bucsbeszéddel haláskodott. Mire az ítélőmesteri megerősítő fejedelmi levelek olvastattak el 's a' törvényesen választott és a' Fejedelem által megerősített ítélőmesterek Sala Sámuel, 's Földváry Farkas urak hasonlólag az 1790beli esküforma szerint a' hitet letévén, hivatali helyeiket elfoglalak. A' szintűgy választott 's megerősített ítélőmester Horváth Ferencz ur pedig betegsége miatt hivatalba ez úttal nem iktattathatott.

Torda: Az erdélyi kir. tábla egyik egyenes lelkű rendes közbirája Betegh Gábor ur élete 76dik, közszolgálatja 54 esztendejében mult oct. 24kén mind azoknak, kik közelebb ismerték, fájdalomokra gyéres sz. királyi jószágán megholt.

Szeged nov. 16. Mai nap egyigen tisztesszonságtól fosztá meg a' halál várasunkat, korgyöngöseségen elszunnyadt nagys. Fáy Kunigunda néhai Kárász István kir. tanácsnok özvegyétül. A' boldogult buzgó keresztyén, hív nő, gondos anya, 's halandó feleinek valódi jótévőjük levén, minden emberileg gondolkodó méltán sajnálja elhunytát; számtalan ügyefogyott 's házi sze-

gény pedig, ki nemes szivétül nyert sanyaruságában segédet, méltán könnyezi. Példás és szep-lötelen élete az általszenderültnek 83 évre terjedt, az egész vidéktül igen tiszteltetett, mellyet nem csak több ezer helybeli, hanem számos vidékinek is az utolsó tisztelkedésre összeseregelte nyilván tanusított. Csend virassza hamvait!

Egyháza helység (Pest vmegyében) evang. községre buzgó köszönetét nyilatkoztatja Thuróczy József táblabíró 's részint földesurának azon nemes tettért, mellynél fogva a' helybeli evang. szent-egyházat, egy, az urvacsorához alkalmas 's finom ezüsből mesterileg készült nagy pohár és tányérral megajándékozni sziveskedett, azonfelül, hogy azt már ez előtt is több ízben nevezetes pénzbeli adakozásival segítte. A' tisztelt urnak e' szép tettében részesülni kívánván rokon lelkű hitvese is, a' mondott poharat és tányért gazdagon megaranyoztatá.

FRANCZIAORSZÁG.

A' francia ministerium végre ujja alakult. A' Moniteur nov. 11kén, miután azon nov. 10kén költ. kir. rendeléseket közli, mellyek által a' király Riguy, Thiers, Duchatel, Guizot, és Humann ur lemondását elfogadá, hat kir. rendelést hirdet ugyanezen napról mindnyáját Persil ur peesétör és igazsági minister ellenjegyzéke alatt, mellyeknél fogva Bresson ur, meghatalmazott minister a' porosz kir. udvarnál külministerré, Bernard b. altábornagy hadministerré; b. Dupin Károly, követ, 's admiráltanacsi tag, (a' követház elnökének testvérje) a' tengerügy és gyarmatok ministerévé, Teste ur követházi tag kereskedési ministerré, Passy ur, követházi tag pénzügyi ministerré, 's végre a' bassanoi hg, (Maret) francia pair, belministerré, 's ministertanács elnökévé neveztetnek. — Ezenkívül még más három rendelést is közöl ugyanazon napról, mellyeknél fogva Bernard b. altábornagy 's hadminister, ideiglen a' külügy-ministerség tisztére, Teste ur kereskedési minister a' nyilvános oktatására bizatnak meg, 's végre Bernard b. a' statusnak tett szolgálatiért pairré neveztetik. Kir. rendelés hasonlag nov. 10ról, mind a' két kamarát, mellyeket f. év aug. 16án költ rendelés dec. 29re halasztott vala, dec. elsőjére hja össze. — Jacob admirált, a' volt tengerügyi ministert párisi lapok szerint a' király segédének választotta el; Sauzet urat pedig, Chantelauze X. Károly ministere védjét nyilvános oktatási ministerré, de még választát Lyonból nem tudni. — Valamennyi olasz status parancsot bocsátott ki, mellynél fogva minden a' francia partokról érkező hajó veszteglés alá vettetik. A' cholérát ürügylik e' végre, igaz oka pedig: félelem az

igen tejedő közlekedéstől Franciaországgal, és így sok francia érkezettől Olaszországba. Így nem rég némi városból visszautasítottak egy francziát, 's nem adák egyéb okát, mint azt, hogy sok földije van már ottan. — A' National utóbbi lezáratásáról így elmékedik: „Meggzúntunk busulni az üldözéseken, mert meggyőződünk, hogy nem szükséges külvidéki olvasóinkat figyelmeztetnünk azok gyűlölséges létire. A' lefoglalások tehát nem bártortalanitanak el minket, 's azokat, kik velünk tartanak, szinte olly kevéssé. Barátink a' tartományokban szintugy tudják, mint mi, hogy veszélyes úton járunk, de azt is, hogy míg csatáról csatára megyünk, csak meggyőződésünket terjeszthetjük 's így is hódíthatunk. Mi szoroson ismérjük azon törvényes alapot, mellyen munkálunk; tudjuk, milly segédeszközöket nyujt az ellenségünknek, 's természetesen tartjuk, hogy az él velök. Lapunk lefoglaltatása jeladás nekünk uj csatára az eskütszék előtt, 's mi e' kihívást szinte mindig örömmel követjük.“ — A' j. des Débats dicséző sajnálkozással kíséri a' tanácsból távozó ministeriumot.

A' párisi lapok 12ről, mint természetesen, az ujdjon nevezett ministeriummal foglalkoznak. A' Temps leginkább meg van azzal elégedve, mert nagy részben még is a' tiérsparti embereiből állott össze; a' j. des Débats nem győz némelly tagjain csudálkozni, de itéletet nem mond rólok, mig cselekvésöket nem látja. A' Mess. d. Chambres azt nemlegesnek, v. tagadónak mondja, azaz: tudhatni róla hogy nem doctrinaire, de nem: mi rendszerü? A' Constitutionnel azt mondja, hogy Dupin ur nem volt ugyan a' királyhoz meghiva, 's nem is bizaték meg az uj ministerium-alkotásra; mindazáltal nyilván kimondá, hogy minden ministeriumot támogatni fog, melly a' restauratio doctrináján kívül fog választatni, 's a' kamara utolsó választfólrását zászló gyanánt tüzend ki. A' National végre így: A' távozó ministerek nem viszik a' rendszert magokkal; nem bírtak ök semmineművel; minden politikájok vak engedelmisségben állott a' király személyes akarátja iránt. A' belépő ministerek sem hoznak rendszert magokkal; de ök nem bírnak semmineműt; többnyire ismételtenek egymással; egymást soha sem látták; de már csak az elfogadás is eléggé mutatja, hogy engedelmisségi szempontban elődeiknél alábbvalók nem lesznek. Minden tehát a' régi mellett maradand; azon rendszert, mellyet helytelenül neveztek doctrinairenek, olly férfiak fogják folytatni, kiket nem fognak doctrinaireknek nevezni; 's ez mind a' mit nyertünk. Nagy szerencsétlenség, hogy a' tiérsparti szinlése két év óta ollyasról vádolható a' doctrinaireket, miről e' párt olly jól tudta, mint

mi, hog
Párisból
uj minist
ime' a'
statustit
nisterium
lönös va
nem illi
Bresson
ménye,
tollvivő
pénzüg
mint me
kony ca
lesz. E
nak eg
pos kan
roly ur
nökéne
ványos
számolj
lasztás
orleans
választ
tárczát
delésne
mást o
különb
nagy k
párthiv
szemhu
övéi.
A' leg
az uj k
mányo
városb
leg po
gya m
nek:
kozott
hivét
lik. S
dé, k
Monit
bocsá
valah
tozha
ujra,
geket
14k
még
ból a
bats

mi, hogy az a' király személyes műve vala.^a — Párisból nov. 10-óról bizonyos levelező így festi az új ministereket egyenként: A' ministerium alakult, ime' a' személyek: Bassano hg. az öreg erőtlen statustitoknok Napoleon alatt, átveszi a' belministeriumot, 's elnöke lesz a' tanácsnak. Ez különös választás. Ő kopott elhasznált ember, 'sugy nem illik a' mostankorhoz, mint a' császári párt. Bresson a' külügyeket nyeri el. Talleyrand teremtménye, 's az angol szövetségnek némileg titkos tollvivője; e' fölött elég isméretlen név. Passy a' pénzügyet veszi által, 's a' tiérsparthoz tartozik; mint mondják észtehetséggel bír, de igen hajlékony cselekvényekre. Teste ur kereskedési minister lesz. Ez a' tiérsparthi színt viseli, és szónokainak egyike a' szószéken. Tagja a' néhai száznapos kamarának, 's mint ez, elaggott. Dupin Károly ur a' tengerügyet kapja meg. A' kamara elnökének is akartak kevéssé kedveskedni. A' nyilvános vélemény a' nevetséges karakterekhez számolja. Bernard gen. hadminister lesz. E' választás a' kir. hajladéknak felel meg, — nem ő de az orleansi hg. fogja majd a' sereg személyiségiben a' választásokat tenni. Persil megtartja az igazsági tárczát (portfeuille) 's ellenjegyzője a' kir. rendelésnek. Nem képzelhetni: milly szomorú benyomást okozott e' ministerium-nevezés, melyet igen különbözőleg ítéltet nem csak a' hírlapság, de a' nagy közönség is. A' tiérsparthi azon örülve, hogy párthivei közül is jutott néhány az igazgatásba, szemhunyvva nézi el azon tagokat, mellyek nem övéi. A' republica organumai vállat vonítanak. A' legitimisták gyűlölséget szórnak teli marokkal az új kormányra. 'Sminthogy a' késő őszi a' tartományokból 's külföldről visszaidéz mindenkit a' fővárosba 's teremek és színházakba szorit, önkényleg politika 's az új ministerium köz beszéd tárgya most. E' körökben némelylek így elmélkednek: „A' király előbb a' közbocsánat ellen nyilatkozott, 's inkább elereszté Gérard marsalt, mint hívét 's kedveltét. Most még is közbocsánatra hajlik. Sőt, mint bizonyítják, még azt is megengedé, hogy az új ministerek kifejezve iktathassák a' Moniteurbe, hogy a' kamaráknak haladéktalan bocsánattörvény fog előterjesztetni. Változott e' valaha rendszer hamarabb? 's mondhatni é ezt változhatatlan gondolatnak?

Az új ministerium nem sokáig élt; fölcszlott újra, mielőtt szokásként még az alsóbb főtisztviségeket megrakták. — A' Mess. d. Chambres már 14-kén estve híret adá, hogy az új ministerium még az nap beadta lemondását, 's kutfejét, mellyből a' hirt meríté, hitelesnek állítá. A' j. des Débats e' hirt azon toldalékkal adá, hogy nem is-

métlené, ha e' hirt a' városban nem terjedt volna el. A' Courrier français az egész hirt merésznek mondá, 's azt tevé hozzá, hogy semmi újabb tudósítás vagy jelenség sem erősíti azt meg, sőt kétségbe is hozza annál fogva, mert a' Messenger a' lemondást a' 13-kán tartott kabinettanácsban történtnek állítá, 's pedig mint a' Courrier hiszi, az nap nem is volt még tanács; azt 14-kén akarták tartani, 's akkor ama' kérdéseket fölvenni, mellyek a' ministerium állandóságát lennének elhatározandók. A' National csak említi, hogy egymással igen ellenkező hírek futosnak a' városban. Estve (14-kén) Dupin urnál még mindig ellenmondottak e' hírek. — A' Messenger azonban 14-kén délben is folyvást megállá reggeli hírleményénél, 's noha nem az egész ministeriumot mondá fölcszlottnak, Teste és Passy urak lemondását azonban bizonyosnak állítá, hozzá tevé, hogy más hírek-nél fogva valamennyi minister lemondott, 's csak Bernard gen. és Persil ur maradtak meg. A' j. des Débats nov. 15-óról végre, melly rendkívüles alkalommal érkezett Bécsbe, megerősíti a' Messenger följebbi híreit, mert azt jelenti, hogy a' belminister 's minister-elnök (duc de Bassano), továbbá a' külügyekre ideiglen megbízott hadminister (Bernard gen.), a' tengerügy-minister (Dupin Károly ur), a' pénzügy-minister (Passy ur), 's a' kereskedésminister (Teste ur) lemondásaikat benyújtották a' királynak, ki is azokat elfogadta. Szinte a' j. des Débats szerint Sauzet ur a' nyilvános oktatási ministerium tárczáját nem fogadta el. Ugyszinte Berlinből érkezett tudósítás is azt jelenti, hogy Bresson ur, kinek hírnök által a' külügyek tárczáját ajánlák, elmellőzte azt. — A' Courrier français 15-kén, miután a' ministerek lemondását közlőtte, azt mondja: a' király parancsára 14-kén azonnal hírnök indult Humann ur, a' volt pénzügy-minister után, ki Strassburgba utazott el, melly sürgesse őt, hogy azonnal térjen vissza Párisba; azt hívék, a' hírnök Epernayban fogja őt utólérni. — A' Constitutionnel és National oda mutatnak, hogy hihetőleg Molé gr., vagy Thiers ur lesz az új ministerium-alakításra megbízva.

PORTUGÁLIA.

Az angol ujságok hírei Portugáliából oct. 25-keig terjednek 's érdekesbek közülök a' kamarák munkálatai. A' követkamaránál az utóbbi napokban több rendü indítvány jöve vitatás alá, nevezetesen 1) a' tábortisztek díj-nevelése. 2) Alcobacában a' nagy klastromnak ápoló-házzá alakíttatása kiszolgált v. rokkant katonák számára, a' francia 's angol illy féle intézetek szerkezete szerint, úgy hogy benne legalább is 1500 akármifegyverbeli

katona találjon menedéket; 3) a' nemzeti jószágoknak a' szabadító-sereg tisztjei 's önykénytesek közti fölosztatása; 4) ugyan illyféle személyeknek köz hivatalokra alkalmaztatása, ha olyanok: a) kik 1828ban, mintsem hitüket szegjék, inkább kiköltöztek az országbul, b) kiket d. Miguel üldözött; c) kik a' királyné 's alkotmány védelmére fegyvert fogtanak; d) 's végre kiknek atyjaik a' hazáért áldozatul estenek el; 5) az estrellai klastrom templomának Pantheonná alakittatása a' szabadság martyrjai (vértanuji) porainak 's tetemeinek megőrzésire; ugyan ezek tiszteletére esztendőnkénti ünnep tartatása; 6) e' templomhoz tartozó többi épületeknek nevelő intézetté formáltatása olly árvák számára, kiknek atyjaik a' szabadsági háboruban hulltanak el; v. később, midőn ezek fölneveltettek, a' hazában érdemeket szerzettek gyermekei számára; 7) végre a' papság iránt, mellyre nézve javasoltatik: a) minden, hivatalviselő világi papnak kész pénzbeli fizetése legyen, mellyet a' tartománybeli fővárosban mindig egy hónappal előre vehessen föl; b) kizárólván e' kedvezésből, kik a' charta és királyné ellen fegyvert fogtanak, tisztükkel visszaéltének, a' chartához és királynéhoz hiven maradt polgárokat üldözték, vagy a' királyné tekintete helyre álltával egyházaikat 's hivataljokat elhagyák. Más indítvány által javaslatba hozatott azon kölesön elismertetése, mellyet 1828ban Portóban a' főkormányi junta vett föl, 's később kir. rendelés is megerősített. Ez adósság 239,595,740 reisre megy, 's négy év alatt lenne kifizetendő. Marsal Saldanhának nemzeti őrség-fölállítás iránt tett javaslata már biztossági vizsgálat alatt van. A' sajtószabadsági törvényre minden órán várják a' kir. megállapítást. E' tömérdek indítvány 's javaslatra nem ok nélkül jegyzé meg közelebb egyik követ az alsó-házban: hogy ha a' kamara mindnyáját illőleg meg akarja vizsgálni, két esztendő sem lesz elég, bevégezésükre; pedig a' kamara már most is unatkozik, 's legalább 20taggal kevesebb mint eleinte volt. Egyébiránt, mond a' Courier levelezője, e' kamara, ha még annyi indítvány volna is, mind elfogadná, mindent, a' mi elé jő, fontosnak és sürgősnek talál; de olly szerencsétlen, hogy biztosságokra bizván, hol a' dolog immel ámmal vétetik, sőt gyakran egészen is elhagyatják, — igen kevésnek juthat végére. Illyen többek közt Palmella javaslata si d. Pedronak ama' decretuma megerősítése iránt, melly által d. Miguel 's minden ivadéka a' portugáli koronától örökre kizáratik 's halálos büntetéssel fenyegettetik, habogy valaha az ország határán belépni merend. Gyakran üres vitatások 's czéltalan beszédek töltik el a' drága időt, így Saldanha minap nem átallott a' személye

felől keringő balvéleményekre sőt népközi gyanakodásokra kiereszkedni, 's beszédje, mellyben azok ellen magát igazolni kíváná, egy pár óraig tartott. — Oct. 17kén a' követkamarában vitatás közben szólni kívánván az első minister, fölkel egyik követ 's rendre inti, egyszermind felszólítja az elnököt: tiltsa meg neki a' vitába elegyedést, minthogy miniszternek csupán akkor van joga szólni, ha kérdeztetik, vagy midőn a' korona részéről a' házzal valami közleni-valója van. Ez meg is történt 's a' miniszternek el kelle hallgatnia. — 20kán szinte az alsóházban indítvány tétetett a' kormány részéről a' királyné kiházásittatásabeli költségek megadása iránt; ezt nem ellenzé a' kamara, de előbb ohajtá a' budgetet előterjesztetni, mire a' financzminister: ámbár, megjegyzé, a' kormánynak jusa van azt a' jövő rendes ülésekig, az az jövő eszt. januárjaig, (minthogy a' mostani ülések csupán rendkívüliek) halasztani, mindazáltal törekedni fog kevés nap mulva, előadhátásán. — Adm. Napier 16kán a' kormánnyal újabb surlódásba jött. Mondott nap egyszerre leszedeté admirali lobogóját, visszaküldé grófi oklevelét, 's hozzá melléklé lemondását is hivatalárul, melly elég lakonai rövidséggel 's hajóslegényi nyerseséggel vala írva. Bosszuja innen eredt: a' ministerek, kikötván a' cortes általi jóvá hagyást, megígérék neki az admirali félzsoldot; Napier ezt úgy érté, hogy ezenkívül még, mint general őrnagy nyugpénzt, 's mint a' kikötők fő-felügyelője ebéli rendes fizetést is fog huzhatni; de miről a' ministerek semmit sem akarnak tudni; nem mintha ők megadni nem akarnák, hanem mivel nem remélheték ez iránt a' kamara jóvá hagyását. Az admirált nem is leheté másképp addig kiengesztelni, míg a' királyné saját kéziratával nem biztosítá, hogy admirali félzsoldját megadatja, melly a' kamaráának mentül előbb előterjesztetjé is fog; erre az admirál ujra elfogadá grófi levelét 's egyéb czimeit, 's megyen vissza Angliába. E' pénz miatti villongás, tekintvén azon tetemes summákat, mellyeket már az admirál, szolgálatbeli kevés ideje alatt, zsákmányjutalom 's kárpótlásképen nyert, vala (ez utóbbi 10 ezer font, az első pedig 39,300 font ster.) épen nem válik becsületére. — Moraes Sarmiento ur, mint új pair, követségéből a' madriti udvarnál, haza kívánkozván, helyébe mint hallik Lima ur küldetik. Lima ur már Ferdinand alatt is viselé e' hivatalt; de minthogy d. Miguel elismérni semmikép nem akará, kitétetett; majd ezután parancsot kapott, hogy a' követségi levéltár gondviselését venné által, de ezt sem fogadá el. Az ismeretes Zea-Bermudez, akkori hatalmas minister, erőszakkal akará e' hivatalra kényszeríteni, 's már egy csoport hajdut ki is küldött Lima ur szállásá-

ra, de a
igazságtá
hazájáb
az udv. u
dura tart
szólításá
jelentetik
Carlosho
a' kormá
spanyol
talmul 1
hogy ha
lyette m
Mint tu
Co
zott Por
font st. c
dal a' p
lép. —
történt
telenség
cortesül
részere.
trónbul
szóval
di törve
leuchte
tétetnel
bonba
összees
házat,
tak, m
ien vé
személ

E
ezt írj
zászló
óta jut
ség ké
rek el
világo
helyez
dolog
tű ger
té ser
lőalj,
ában.
re me
tikát,
minte
viask
elfog
malac
tudós

ra, de az angol követ közbe vetvén magát, az igazságtalan szándék meggátoltatott. Azóta Lima hazájából száműzetve Bilbaóban élt. — Oct. 2Skán az udv. ujság gen. Salvadornak, a' spanyol Estremadura tartomány ideigleni kormányzójának, egy föl-szólítását közli Badajozbul oct. 20kárul, mellyben jelentetik, hogy mivel d. Miguel Navarrába d. Carloshoz érkezett, 's talán Portuálba is üthetne: a' kormány azoknak, kik őt elfognák 's valamelly spanyol törvényhatóság kezébe szolgáltatnák, jutalmul 1000 piastert tesz föl, olly hozzáadással, hogy ha kik e' pénzbeli jutalmat megvetnék, helyette más illő tiszteletre is tarthatnak számot. — Mint tudva van, e' hirmég nagy kétséget szenved.

Confiance hajó nov. 3kaig terjedő híreket hozott Portugáliából. Vele jött adm. Napier, ki 600 font st. esztendei fizetéssel mint fél admiral-zsoldal a' portugáli szolgálatot elhagyja 's nyugalomba lép. — Palmella hgnek a' ministertanács elnökévé történt kinevezetése törvényessége vagy törvénytelenessége iránt keletkezett kérdés oct. 31kén a' cortesülésben 58 > 42 szóval döntetett el a' hg. részére. — D. Miguel 's maradékinak a' portugáli trónbul mind örökre kizáratása általános egyező szóval ment keresztül. — Pizarro ezredest a' hadi törvényszék minden vád alul fölmenté. — A' leuchtenbergi hg. elfogadására nagy készülétek tétetnek. — Oct. 17kén a' hadiministerhöz Lissabonba tudósítás érkezett, hogy Valença várban összeesküvés fődötzetett föl, 's a' kormányzó azon házat, mellyben az összeesküvők gyülekezve voltak, minthogy ezek az oda küldött katonaság ellen védelmezni kezdék magokat, fölgyújtatá 's 50 személynél több égett belé.

SPANYOLORSZÁG.

Egy privat levelező Madridbul nov. 2kárul ezt írja: „A' hir, hogy Zumalacarréguy két egész zászlóaljat tönkre vert, melly itt csak tegnapelőtt óta juta köz tudomásra, nagy rémulést okoz a' nép-ség közt, egyszersmind bosszankodást a' minis-terek ellen. A' katonaságot senki sem okolja, mert világos, hogy két zászlóalj egymástól messzi elhelyezve annyi ellenséggel nem vihatott meg. A' dolog való története ez: O'Doyle, a' köz szerete-tű generál, Osmá parancsára olly tágasra szélesz-tű seregét, hogy maga mellett is csupán két zász-lóalj, a' la Reyna és Africa, maradhatott Allegri-ában. Zumalacarréguy, kinek kémjei száma több-re megy mint egész hada, megértvén e' fonák tak-tikát, egymásután megrohaná a' két zászlóalj-t, mintegy 4szer-annyi erővel, 's ámbár kemény viaskodás után, egytül egyig lekonzolá, vagy elfogá. O'Doyle maga is harczolva esett el. (Zu-malacarréguy-nak d. Carloshoz küldött hivatalos tudósítása, a' királynéiak veszteségét a' két napi

ütközet alatt ezerre teszi holtakban, 's 850re foglyokban, az elfogott 2 algyun 's egy zászlón kívül.) Midőn e' gyászos hir a' fővárosban tudomásra jutott, közös lett a' fájdalom és bosszankodás; csoportok alakultak a' Puerta del solnál, kávéhá-zakban 's nyilvános helyeken, mindenütt csak e' tárgyrul forrongva. Ma ünnep van (nov. 2dika), 's a' szomorú fekete ünnepi köntös valóban benső keserűséggel párosul; néma fájdalommal jár a' nép az utcákon, nem tudván mitevő legyen; de komoly arca minden esetre fenyegető. Találkozik valaki, ki a' hamu alatt izzó parázst föllobbantja, a' dühöngés bizonyosan kitör. A' szerzetesek, kiktől egyébiránt a' tartományi városok utczáji hemzse-gnek, nem mernek itt az utcán mutatkozni, hanem klastromaikban zárkozva maradnak, újabb véreng-zések félelme, vagy mint mások mondják, alatto-mos tanakodás és fegyver-készítés miatt. A' na-gyobb klastromokba ugyan számos őrség van vé-delmül helyezve, de ezen őrkatonáktól, főkép a' zendülő tartományokbul visszakerültektől, szint-ugy tarthatni, mint magától a' népségtől. Legna-gyobb bosszankodás még is a' hadminister ellen forrong; tegnap hire is volt, hogy hivatalárul le-köszönt, mert la Rosa ur a' királynéhoz láttatott menni, 's csak későn estve visszatérni, mint mon-dák egyedül azért, hogy Valdest ajánlja új mi-nisterül. Ma már a' hirlapok cikkelyei az 1793-beli francia időszakokra emlékeztetnek vissza. Fegyverre szólíttatik mindenki, mert képtelennek látszik, hogy a' baskiakat a' rendes katonaság le-győzhesse.“ Erre a' National levelezője nov. 4ké-rül ezt írja: „Kényszerítve látván magát a' kor-mány a' közvélemény kiengesztelésére valamit ten-ni, elhatározá: Zarco del Vallet elbocsátani. Az ő kilépését követni fogja Moscoso uré. A' megma-radó ministerek egyes akarattal gen. Valdest aján-lák Zarco helyébe, 's la Rosa ur személyesen ment eziránt a' királynéhoz, de az a' camarilla befolyásánál fogva Llauderen kívül másról hallani sem akar. A' kurir tehát Barcelonába 's nem Va-lenciába küldetett. E' kinevezés újabb elégtelensé-get okozand a' szabad pártnál, melly Llauderrel egy idő óta visszavonásban áll, és nem alap nél-kül: Llauder e' században egy a' leggonoszabb alattas (subalternus) despoták közül; 's mi lesz Cataloniából, ha ő, ki egyedül tudta eddig kor-látban tartani, onnan elköltözik? 's mi Spanyal-országbul, ha azon hatalmas tartomány, akár carlosi akár liberalis tekintetben föltámadand?“ — Madridbul nov. 8kárul következő tudósítás érke-zett Párisba a' külügyi ministerhöz: „A' procura-dor-kamara mai ülésében a' külföldi adósságot il-lető törvényjavaslatot, a' procerek által ajánlott változások szerint, legkisebb módosítás nélkül.

tetes szótöbbséggel elfogadá. Ennek következtében a' Guebhardtfele kölcsön elismértetik 's a' többi kölcsön sorába emeltetik." — Mina nov. 4kén következő fölszólítást bocsátott a' kir. seregekhez: „Katonák! Közitekbe jövök harcolni a' haza nevében ugyanazon elemek ellen, melyek 1820—1823ig ugyane' helyeken a' képviseleti alkotmány ellen viaskodtak, ámbár ezen alkotmányt a' szomorú tapasztalás kerülhetlenül szükségessé bizonyítja nemzetünk függetlenségére, jogaink (fueros) és szabadságunk védelmére, 's királységünk fénye föntartására. Mostani fős. királynénk által visszaállítván e' kormány-alak 's már minden tartományban országszerte lépven erőbe, kötelessége támad minden jó spanyolnak azonlenni: mikép e' javítási rendszer az országigazgatásban gátolatlanul haladjon előre. Bizonyos rész e' tartomány lakosi számából feledvén kötelességét, most is mint amaz 1820—23ki időszakban, lázadás után pántolódik kormányunk léptei ellen. Egyik részök fegyveres kézzel üzi e' czélt, másik eszközöket állít elő. Jogaik ótalmi ürügye alatt, melyek nemzeti törvényhozásunkban egészen idegenek, megtámadják Izabella jogait, kit az ország mint törvényszerű trónörökös elismért 's kikiáltott. Im' ez hivatásom czélja: e' nyugtalan elemeket szétzavarni. Reményem észre hozandom e' családokozott vak embereket, hogy lássák: mi csekélyek a' nemzet kimondott köz akarata ellen tovább is támaszkodni. Békességgel kínálom meg őket, így akarja kir. regensnénk anyáskodó érzelme is, ki a' rend-visszaállítást e' tartományban minden vérontás nélkül ohajtja létesíteni, ki mindnyájunkat egyiránt fainak tekint. Ámde vessék meg e' jóságot, 's kényszerítsenek kardot rántanom, úgy kegyelem nélkül fogom üldözni a' haza minden ellenségét; olly rettentőn boszulandom meg a' legkisebb gonoszságot, melly ügyünk ellenére követtetik el, mint engedékeny 's elnéző leszek a' bánatos megtérők iránt. Bajtársak! Velem a' jutalom a' vitézek számára. Tudom én, legnagyobb díj nemes sziveiteknek azt tudni, hogy hazátok nyugalma 's boldogsága munkások valátok; de e' mellett kötelességül teszi illy nemes viselet a' kormánynak szolgálásokat nyilvános kitüntetéssel ismértetni. Legnagyobb örömem illy hazafi, bátor,

vitéz sereget vezérlelem. Vitézek! Ugy tekintsetek mint köz gránátos társatokat a' seregben, ki ha szükség, fegyvert ragadva kezembe, török előre, ki minden viszontagságokban ösztakozni fogok, valamíg a' teljes diadalt ki nem vivandjuk. Egyesség, rend a' seregnél, szigorú hadfenyték táborozás és menet közben, 's mindenek előtt szorgalmas szemfüles ügyelés, — ez, a' mit sziveitekre kötök. Fővezérték Mina." Másik, Navarra lakosihoz bocsátott felszólításában halállal fenyegeti mindazon carlosiakat, kik elegendő ok nélkül az országutakon találtatnának, vagy a' támadókat segítenék, 's ezeket a' k. seregek közelítése fölledítanák. Ugyan illy értelmű fölszólítást adott valaki ZumalacarreGuy is, azon különbséggel, hogy ő még azokat is halállal fenyegeti, kik a' const. seregek álláspontjaihoz 2 mérföldnyire közeledni mernek. — Bayonne nov. 8. Épen most ment itt keresztül egy kurir Madritbul azon hirrel, hogy az éjszakai seregek számára Madritbul haladéktalan új segéd-csapatok indittatnak. Elisondo, melyet az insurgensek kemény ostrom alá fogtak, gen. Oraa megérkezéttel, kit Mina nagy sietséggel küldte ki Pamplonából, nov. 7kén fölszabadult, 's az ostromló insurgensek az egész völgyből elpusztultak. — Santestebant, a' junta megszokott székét, kir. seregek foglalák el. Gen. Espartero Sumorostronál három carlosi zászlóaljot megrohant, 's a' lesújtottakon kívül igen sokat foglyivá tón; Campoverde pedig Villalobosnál Sancillo közelében támadott meg némelly lázadó csoportokat, 's közelök száz embernél többet levett. — Ellenben ZumalacarreGuy fölled azon hir szárnyal, hogy nagy erővel Vitoria ellen nyomul, 's magával viszi a' minap nyert két álglyut is. — Egy madriti levél szerint Amarillas pártja minden erővel azon van, hogy a' még fontos hivatalát jó formán el sem kezdett Mina, betegeskedő állapotja ürügye alatt, a' fővezérségtől mozdittassék el, és Zarco a' kellelten minister küldessék helyébe. — D. Mariano Montilla columbiai general, Londonbul a' spanyol követtől kapott utlevél mellett Madritba megérkezett, 's mint hallik, statusa részéről minden telhető hatalommal van ruházva föl, a' spanyol kormánnyal a' republica elismerése iránt alkuba ereszkedni.

A' gabona pesti piaci ára novemb. 25kén 1834:

	posz. m. val. gar.	legjobb	közép	csekély	posz. m. val. gar.	legjobb	közép	csekély
Tisztabuza	150	140	133 $\frac{1}{2}$		Zab	82	80	78
Kétszeres	126 $\frac{2}{3}$	120	116 $\frac{2}{3}$		Köles	—	—	—
Rozs	116 $\frac{2}{3}$	113 $\frac{1}{2}$	106 $\frac{2}{3}$		Köleskása	—	—	—
Arpa	100	98 $\frac{2}{3}$	96 $\frac{2}{3}$		Kukoricza	100	79 $\frac{1}{2}$	96

Pénzkelet:

Bécs november 22kén tőzépár pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	99 $\frac{3}{4}$	1834 ^{ki} statusköics.	553 $\frac{1}{2}$
" 4 pC.	91 $\frac{3}{4}$	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	58
" 1820 ^{ki} köics.	208 $\frac{1}{4}$	Bankrészevény	1277
" 1821 ^{ki} "	137 $\frac{3}{4}$	Cs. arany pCt. agio	—

Szerkezteti Helmezy. Nyomtatja Landerer.

A' 91 számú Jelenkor I lapja 2dik szelétén 1525 helyett olv. 1535.

tileg vi
urbéri c
a' legel
javaslat
használa
gelői ha
nak me

Fe

hoz f. c
szerint,
demiai
ö Fölsé
gyesen
a' szerz
kijelent

Ö

bineti i
ezredi c
ö Fölsé
nevezni
ák szer
szersmi
másává
szerint
sz. Pé
ruházni

A

di hiva
tisztseg
Szegec
József
pedig a
előmoz
latra R
ürült
téstelen

A

ványos
hangja
gát, l
szédei
figyelm
ri a' to